

การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานของเจ้าหน้าที่พิสูจน์หลักฐานจังหวัดมหาสารคาม

Application of Good Governance Principles in Managing the Forensic Science of Mahasarakham Provinces Investigators

กณพศ อารีเอื้อ^{1*} และ หกวน ชูเพ็ญ²

Kanaphot Areeaue^{1*} and Hhakuan Choopen²

^{1*} นักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น ซอยมหาวิทยาลัย ตำบลเมือง
อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น 40002

² อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาอิสระ อาจารย์ประจำวิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น ซอย มหาวิทยาลัย ตำบลเมือง
อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น 40002

^{1*} Graduate student in Master of Public Administration in Local Government, Khon Kaen University, Thailand 4002

² Lecturer in Master of Public Administration in Local Government, Khon Kaen University, Thailand 4002

*Corresponding author, E-mail: hnoohling69@hotmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงการมีธรรมาภิบาลของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานด้านพิสูจน์หลักฐาน ตำรวจในพิสูจน์หลักฐานจังหวัดมหาสารคาม เพื่อศึกษาถึงระดับความเชื่อมั่นและการยอมรับในผลการดำเนินงานด้าน พิสูจน์หลักฐานตำรวจของพนักงานสอบสวน เพื่อเป็นข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนางานด้านพิสูจน์ หลักฐานตำรวจให้เป็นที่เชื่อมั่นและยอมรับของสาธารณชน โดยศึกษาจากผู้ปฏิบัติงานที่ใช้พิสูจน์หลักฐานตำรวจใน เขตพื้นที่จังหวัดมหาสารคามซึ่งประกอบด้วยพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรในจังหวัดมหาสารคาม รวม 79 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคือแบบสอบถาม ซึ่งมีทั้งแบบปลายปิด และแบบปลายเปิด ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้ 1. พนักงานสอบสวนมีความคิดเห็นการดำเนินงานมีธรรมาภิบาลค่อนข้างมาก โดยเฉพาะหลักความรับผิดชอบ หลัก ความคุ้มค่า หลักความมีส่วนร่วม หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม และหลักความโปร่งใส ตามลำดับ 2. ในงานพิสูจน์ หลักฐานของตำรวจ พิสูจน์หลักฐานจังหวัดมหาสารคาม พบว่า พนักงานสอบสวนมีความเชื่อมั่นค่อนข้างมากในทุก ด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านบุคลากร ด้านการปฏิบัติงาน และในด้านเครื่องมือ อุปกรณ์ เครื่องใช้ในงานพิสูจน์หลักฐาน 3. ควรเพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่ให้เพียงพอ ควรมีการจัดการฝึกอบรมให้กับเจ้าหน้าที่เพื่อเป็นการพัฒนาทักษะในการปฏิบัติ ให้มากยิ่งขึ้น และมีกรนำผู้เชี่ยวชาญมาจัดฝึกอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่อยู่ตลอดเวลา ควร มีการเพิ่มอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ให้เพียงพอและทันสมัยต่อสภาพเหตุการณ์ในปัจจุบัน

คำสำคัญ : ธรรมาภิบาลในงานพิสูจน์หลักฐาน

Abstract

This independent research aimed to study the good governance of police investigators who conducted the forensic science confidence at Mahasarakham Province. This research also aimed to study the level of forensic science confidence and acceptance in the performance of the police probation investigators in order to suggest how to improve management of forensic police to achieve confidence and acceptance of the public.. This research obtained information from the practitioners of forensic police investigators in the Mahasarakham Province, a total of 79 police stations. The instruments used in the study were a questionnaire developed by the researcher which were both closed and open -ended .The results revealed that: 1. The evidence of the Mahasarakham police investigator was that the forensic staff confidence had ample confidence in every aspect, whether the capabilities of personnel and the equipment used. 2. The forensic confidence of Mahasarakham police investigator are operating on good governance principles, these included moral principle, law and transparency, respectively. 3. The suggestions on how to improve the development of forensic police work to achieve confidence and public acknowledgement should increase the number of staff to be sufficient, provide training to staff to develop the skills to make it even more efficient and the introduction of specialist training to improve the performance of staff at all times. Moreover, adequate equipment, tools and advanced toward current events should be provided.

Keywords: good governance in Forensic Science

1. บทนำ

จากสภาพปัญหาสังคมไทยในปัจจุบัน อาชญากรรม เป็นสิ่งที่สังคมส่วนใหญ่มองว่าเป็นการกระทำผิดที่มีอันตรายมีความรุนแรง และเป็น การกระทำที่ควรจัดการให้สม ซึ่งผู้กระทำผิดควรต้องได้รับผลตอบแทนจากสังคมโดยรวม ทุกคนจะเดือดร้อนต่างต้องการให้ขจัดคนร้ายด้วยวิธีการใดก็ตามออกไปจากสังคม สังคม ดังนั้นการกระทำ ความผิดจึงเป็นการแยกคนออกเป็นสองกลุ่ม คือ คนดี และคนชั่ว การที่คนรวมตัวกันเป็นกลุ่ม ชุมชน สังคม เมื่อวันเวลาผ่านไปสังคมย่อมมีการขยาย จำนวนสมาชิกเพิ่มมากขึ้น เกิดการขัดแย้ง เบียดเบียน รังแก เหวี่ยงวิวาท และทำร้ายกันทั้งร่างกายและจิตใจ โดยมีรูปแบบต่างๆ หลากหลาย ความสลับซับซ้อนใน

วิธีการและกลุ่มคนกระทำผิดมีจำนวนเพิ่มขึ้น ความรุนแรงก็มีมากขึ้นด้วย (สุจิต บุญบงการ, 2547)

สาเหตุของปัญหาอาชญากรรมโดยพื้นฐานแล้วสาเหตุแห่งการประกอบอาชญากรรมของคนในประเทศต่างๆจะคล้ายคลึงกัน เกิดจากปัญหาทางด้าน เศรษฐกิจและสังคม และการเพิ่มขึ้นของประชากรเมื่อคนเรามากที่พึ่งก็หันมาประกอบอาชญากรรมหรือคิดว่า การค้าขายของผิดกฎหมาย การค้ายาเสพติด ของหนีภาษี ฯลฯ สามารถสร้างความร่ำรวยได้ในระยะเวลาสั้นจึงประกอบอาชญากรรม สภาพครอบครัว มักจะมาจากครอบครัวที่บ้านแตกสาแหรกขาด พ่อแม่แยกกันไปคนละทางไม่มีเวลาอบรมดูแลลูก หรือบิดามารดาอยู่ด้วยกันแต่ทะเลาะกันทุกวัน ทำให้ เบื่อบ้านและออกไปคบหาสมาคมกับเพื่อน เมื่อเกิด

ความขาดแคลนก็มักจะประกอบอาชญากรรม ฐานะทางเศรษฐกิจผู้ที่ประกอบอาชญากรรมมักจะมาจากคนที่ฐานะยากจนมีสภาพจิตใจไม่ปกติเนื่องจากต้องต่อสู้เพื่อความอยู่รอด การเปลี่ยนแปลงทางสังคมเนื่องจากเมืองไทยได้รับอิทธิพลของอารยธรรมตะวันตกซึ่งมีบางสิ่งบางอย่างขัดกับวัฒนธรรมสังคมไทย เป็นต้น ทั้งนี้เนื่องจากต่างคนต่างอยากที่จะหาความสุขให้กับชีวิตทุกคนต้องดิ้นรนต่อสู้เพื่อการดำรงชีวิต ความเจริญก้าวหน้าของวัฒนธรรมทางวัตถุที่ไปเร็วกว่าวัฒนธรรมทางจิตใจไม่ค่อยใกล้เคียงกับศาสนา ขาดการศึกษาและอบรมจิตใจที่ดีทำให้ประกอบอาชญากรรมได้ง่าย สภาพของปัญหาอาชญากรรมของสังคมไทยในสังคมกรุงเทพฯ เป็นสังคมศูนย์รวมของความเจริญก้าวหน้าทางด้านวัตถุต่างๆ อันเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ สังคม ประชาชนต้องดิ้นรนต่อสู้เพื่อความอยู่รอดก็มีการแก่งแย่งกันในการทำมาหากินและการขัดผลประโยชน์ต่างๆ สังคมในกรุงเทพฯ จะมีปัญหาอาชญากรรมมากกว่าสังคมชนบท อาชญากรรมในกรุงเทพฯ มักจะเอาแบบอย่างจากสื่อมวลชนต่างๆ เป็นต้นว่า หนังสือพิมพ์ ภาพยนตร์ โทรทัศน์ (อานันท์ ปันยารชุน, 2542)

จะเห็นได้ว่าจากสถานการณ์ในเบื้องต้นได้สร้างความเสียหายทั้งชีวิตและทรัพย์สินเป็นอันมาก นอกจากนี้ยังนำมาซึ่ง ความไม่ยุติธรรมที่ประชาชนได้รับจากการกระทำบางส่วนของเจ้าหน้าที่รัฐ จึงเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบโดยตรงของเจ้าหน้าที่ตำรวจซึ่งมีอำนาจและหน้าที่ในการที่จะรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินและนำตัวคนร้ายที่ก่อเหตุมาลงโทษเพื่อจะดำรงไว้ซึ่งความยุติธรรมให้เกิดขึ้นในสังคมตามกระบวนการยุติธรรม การสืบสวนสอบสวนของเจ้าหน้าที่ตำรวจฝ่ายสืบสวนหรือเจ้าหน้าที่ตำรวจฝ่าย

สอบสวน ถือเป็นจุดเริ่มต้น หรือขั้นตอนแรกที่สำคัญของกระบวนการยุติธรรม

สำหรับการสืบสวนสอบสวนคดีที่เกิดขึ้นนั้น มีความยุ่งยากและต้องใช้ความรู้ความสามารถเป็นอย่างสูงเพราะคดีส่วนใหญ่ที่เกิดขึ้นจะขาดพยานหลักฐานด้านพยานบุคคล สาเหตุอาจเป็นเพราะประชาชนมีความเป็นห่วงเรื่องสวัสดิภาพของตัวเอง ความไม่เชื่อมั่นในเจ้าหน้าที่รัฐ ดังนั้น จึงเหลือแต่การสืบสวนสอบสวนพิสูจน์ข้อเท็จจริงด้วยกระบวนการทางนิติวิทยาศาสตร์หรือพิสูจน์หลักฐานจากวัตถุพยานที่เก็บรวบรวมจากสถานที่เกิดเหตุเป็นสำคัญ เช่น ปลอดภัย กระสุนปืนที่ตกอยู่ในสถานที่เกิดเหตุ เสื้อผ้าหรืออุปกรณ์ของใช้ของผู้ต้องสงสัย ลายนิ้วมือหรือดีเอ็นเอในสถานที่เกิดเหตุ เป็นต้น ปัจจุบันการนำนิติวิทยาศาสตร์หรือพิสูจน์หลักฐานมาใช้สามารถคลี่คลายคดีและสามารถพิสูจน์ข้อเท็จจริงให้เกิดขึ้นได้ เพราะเป็นการนำองค์ความรู้ ทางวิทยาศาสตร์สาขาต่างๆ มาประยุกต์ใช้ มีความถูกต้องและเป็นที่ยอมรับระดับสากล การสอบสวนสืบสวนจึงเกิดประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลตามมา และนำมาซึ่งความยุติธรรมสร้างความเชื่อถือศรัทธาต่อกระบวนการยุติธรรมให้เกิดขึ้นได้ต่อไป นอกจากนี้ในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่รัฐนั้นต้องยึดกฎหมายเป็นหลักอย่างเคร่งครัด โดยต้องคำนึงถึงว่าบุคคลย่อมมีสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย การทรมาน การทารุณกรรม หรือการลงโทษด้วยวิธีที่โหดร้ายหรือไร้มนุษยธรรมจะกระทำมิได้ การจับกุม คุมขัง หรือค้นไม่สามรถทำได้ถ้าไม่มีคำสั่งศาลหรือหมายจากศาล หรือมีเหตุที่กฎหมายบัญญัติไว้ ถ้ามีการละเมิดสิทธิเสรีภาพผู้เสียหายจะสามารถร้องต่อศาลให้เยียวยาความเสียหายหรือเพิกถอนการกระทำนั้นได้ และสุดท้ายสิทธิในกระบวนการยุติธรรมนั้นบุคคลไม่ต้องรับโทษหากกฎหมายไม่ได้ระบุว่ามีความผิดและกำหนดโทษไว้ บุคคลจะต้อง

เข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้โดยง่าย สะดวก รวดเร็ว และทั่วถึง ได้รับพิจารณาได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว เป็นธรรม และพิจารณาอย่างเปิดเผย หากการพิจารณาพิพากษายังไม่ถึงที่สุดจากศาลจะต้องถือว่าผู้นั้นเป็นผู้บริสุทธิ์อยู่และจะปฏิบัติต่อผู้นั้นเหมือนผู้กระทำความผิดไม่ได้ เป็นต้น (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยปีพุทธศักราช 2550 มาตรา 26, 32, 39, 40)

สำนักงานพิสูจน์หลักฐานตำรวจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นหน่วยงานหนึ่งที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรม มีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับ เป็นฝ่ายอำนวยการด้านยุทธศาสตร์ให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติในการวางแผนควบคุม ตรวจสอบ ให้คำแนะนำ และเสนอแนะการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของสำนักงานพิสูจน์หลักฐานตำรวจและหน่วยงานในสังกัด ดำเนินการเกี่ยวกับการพิสูจน์หลักฐาน วิทยาการตำรวจ การตรวจสถานที่เกิดเหตุ การถ่ายรูป การทะเบียนประวัติอาชญากร การจัดเก็บสารบบลายพิมพ์นิ้วมือ แลการตรวจสอบประวัติการกระทำความผิดของผู้ต้องหาและบุคคลจากทั่วราชอาณาจักร เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของสืบสวนสอบสวนของหน่วยงานอื่นๆ ดำเนินการเกี่ยวกับงานตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคล และการส่งกลับในกรณีเหตุวินาศภัยหรือเหตุพิเศษอื่น ดำเนินการเกี่ยวกับงานฐานข้อมูลวัตถุระเบิด รวมทั้งสนับสนุนด้านวิชาการ การตรวจพิสูจน์ วิเคราะห์ เก็บกู้ และทำลายวัตถุระเบิด เฉพาะกรณีที่มีลักษณะพิเศษ ดำเนินการเกี่ยวกับการฝึกอบรมงานด้านพิสูจน์หลักฐาน และงานด้านวิทยาการตำรวจของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐหรือองค์กรอื่นที่เกี่ยวข้องกับงานพิสูจน์หลักฐาน และงานวิทยาการตำรวจทั้งในประเทศและต่างประเทศ ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับ

มอบหมาย สำนักงานพิสูจน์หลักฐานตำรวจ แบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบทั่วประเทศเป็นกองพิสูจน์หลักฐานกลางและศูนย์พิสูจน์หลักฐาน 1-10 ซึ่งแต่ละศูนย์ได้มีการแบ่งจังหวัดในการรับผิดชอบเรื่องการตรวจสถานที่เกิดเหตุ และการตรวจพิสูจน์หลักฐาน ทั่วประเทศ (พระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการตำรวจสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2552)

จากปัญหาดังกล่าวในฐานะผู้วิจัยได้สังเกตเห็นว่า ธรรมชาติของเครื่องมือที่สำคัญอย่างยิ่งในการจะยึดถือเป็นหลักในการปฏิบัติของหน่วยงาน เพราะจะทำให้ได้รับความน่าเชื่อถือ ศรัทธา จากประชาชนและสามารถทำให้เกิดความยุติธรรมกับประชาชนได้ ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงธรรมชาติของการดำเนินงานของพิสูจน์หลักฐานจังหวัดมหาสารคาม อันจะนำมาซึ่งความเชื่อมั่นของงานด้านพิสูจน์หลักฐานตำรวจของพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรในจังหวัดมหาสารคาม ที่ต้องนำนิติวิทยาศาสตร์หรือพิสูจน์หลักฐานมาใช้เพื่อพิสูจน์ข้อเท็จจริงและเพื่อจะพัฒนางานด้านพิสูจน์หลักฐานตำรวจให้พัฒนาดีขึ้นต่อไป

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาถึงการมีธรรมชาติของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานด้านพิสูจน์หลักฐานตำรวจในพิสูจน์หลักฐานจังหวัดมหาสารคาม
2. เพื่อศึกษาถึงระดับความเชื่อมั่นและการยอมรับในผลการดำเนินงานด้านพิสูจน์หลักฐานตำรวจของพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรในจังหวัดมหาสารคาม
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ การปรับปรุงพัฒนางานด้านพิสูจน์หลักฐานตำรวจให้เป็นที่เชื่อมั่นยอมรับของสาธารณชน

3. อุปกรณ์และวิธีการ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการสำรวจโดยใช้แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์เป็นการสำรวจถึงความต้องการของพนักงานสอบสวนที่ต้องการเสนอแนะเกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนางานพิสูจน์หลักฐานในแต่ละด้าน จากวิธีการรวบรวมข้อมูล แบ่งเป็น 2 วิธี ดังนี้

1. ผู้ศึกษาทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยการออกหนังสือขอความอนุเคราะห์ไปยังพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรในจังหวัดมหาสารคามแบบสอบถามที่ส่งไปทางไปรษณีย์ และส่งคืนภายในเวลาที่กำหนด

2. สำหรับแบบสอบถามที่ไม่ได้รับคืน หากกลุ่มตัวอย่างไม่ส่งแบบสอบถามกลับมาหรือส่งกลับมาในปริมาณต่ำกว่าร้อยละ 50 ผู้ศึกษาจะเข้าพบกลุ่มตัวอย่างและทำการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามด้วยตนเอง โดยศึกษาจากผู้ปฏิบัติงานที่ใช้พิสูจน์หลักฐานตำรวจในเขตพื้นที่จังหวัดมหาสารคามซึ่งประกอบด้วยพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรในจังหวัดมหาสารคาม รวม 79 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือแบบสอบถามที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น ซึ่งมีทั้งแบบปลายเปิด และแบบปลายปิด โดยแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้ ส่วนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถามให้ผู้ตอบเลือกคำตอบให้ตรงกับสภาพของผู้ตอบเกี่ยวกับเพศ อายุ ศาสนา ระดับการศึกษาวุฒิการศึกษาอายุราชการทั้งหมด

ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับความเชื่อมั่นของพนักงานสอบสวน ส่วนที่ 3 แบบวัดระดับความคิดเห็นของพนักงานสอบสวน การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่พิสูจน์หลักฐานตำรวจ ตามหลักธรรมาภิบาล ส่วนที่ 4 คำถามเกี่ยวกับความคิดเห็น และข้อเสนอแนะต่างๆ อันเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานพิสูจน์หลักฐานตำรวจ

โดยมีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด ข้อมูลทั้งหมดที่รวบรวมมาได้ใช้วิธีการวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ การหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

4. ผลการวิจัยและข้อวิจารณ์

จากศึกษาผลการวิเคราะห์ถึงระดับการมีธรรมาภิบาลในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านพิสูจน์หลักฐานตำรวจในพิสูจน์หลักฐานจังหวัดมหาสารคาม พบว่า ผู้ปฏิบัติงานมีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลค่อนข้างมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.06 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.50 เมื่อพิจารณาถึงการมีธรรมาภิบาลในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านพิสูจน์หลักฐานตำรวจในพิสูจน์หลักฐานจังหวัดมหาสารคาม พบว่า ผู้ปฏิบัติงานมีความคิดเห็นว่ามีธรรมาภิบาลค่อนข้างมาก 6 ประเด็น โดยความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีธรรมาภิบาลในด้านหลักความรับผิดชอบมากที่สุด และหลักความโปร่งใสในน้อยสุด ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ถึงระดับความเชื่อมั่นในงานพิสูจน์หลักฐานตำรวจ พิสูจน์หลักฐานจังหวัดมหาสารคาม พบว่า พนักงานสอบสวนมีความเชื่อมั่นค่อนข้างมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.06 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.53 เมื่อพิจารณาถึงความเชื่อมั่นในงานพิสูจน์หลักฐานของตำรวจ พิสูจน์หลักฐานจังหวัดมหาสารคาม แต่ละด้าน พบว่า ทุกด้านมีความเชื่อมั่นค่อนข้างมาก โดยความเชื่อมั่นในด้านการปฏิบัติบุคลากรมากที่สุด รองลงมาคือ ความเชื่อมั่นด้านเครื่องมือ อุปกรณ์ เครื่องใช้ในงานพิสูจน์หลักฐาน และความเชื่อมั่นในด้านปฏิบัติงานตามลำดับ

ปัญหาจากการทำงานด้านพิสูจน์หลักฐาน ควรเพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่ให้เพียงพอ ควรมีการจัดการฝึกอบรมให้กับเจ้าหน้าที่เพื่อเป็นการพัฒนาทักษะในการปฏิบัติให้มากยิ่งขึ้น และมีการนำผู้เชี่ยวชาญมาจัดฝึกอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่อยู่ตลอดเวลา ควรมีการเพิ่มอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ให้เพียงพอและทันสมัยต่อสภาพเหตุการณ์ในปัจจุบัน

5. การอภิปรายผล

จากสภาพปัญหาสังคมไทยในปัจจุบัน อาชญากรรม เป็นสิ่งที่สังคมส่วนใหญ่มองว่าเป็นการกระทำผิดที่มีอันตรายมีความรุนแรงโดยมีรูปแบบต่างๆ หลากหลาย ความสลับซับซ้อนในวิธีการและกลุ่มคนกระทำผิดมีจำนวนเพิ่มขึ้น ความรุนแรงก็มีมากขึ้นด้วยความไม่ยุติธรรมที่ประชาชนได้รับจากการกระทำบางส่วนของเจ้าหน้าที่รัฐ จึงเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบโดยตรงของเจ้าหน้าที่ตำรวจซึ่งมีอำนาจและหน้าที่ในการที่จะรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินและนำตัวคนร้ายที่ก่อเหตุมาลงโทษเพื่อจะดำรงไว้ซึ่งความยุติธรรมให้เกิดขึ้นในสังคมตามกระบวนการยุติธรรม การสืบสวนสอบสวนของเจ้าหน้าที่ตำรวจฝ่ายสืบสวนหรือเจ้าหน้าที่ตำรวจฝ่ายสอบสวนถือเป็นจุดเริ่มต้นหรือขั้นตอนแรกที่สำคัญของกระบวนการยุติธรรม การสืบสวนสอบสวนของเจ้าหน้าที่ตำรวจจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการจะดำรงรักษาไว้ซึ่งความยุติธรรมให้เกิดขึ้นกับประชาชนโดยทั่วไปอีกทั้งยังมีส่วนสำคัญในการทำให้สังคมเกิดความสงบสุข สำหรับการสืบสวนสอบสวนคดีที่เกิดขึ้นนั้นมีความยุ่งยากและต้องใช้ความรู้ความสามารถเป็นอย่างสูง เพราะคดีส่วนใหญ่ที่เกิดขึ้นจะขาดพยานหลักฐานด้านพยานบุคคล สาเหตุอาจเป็นเพราะประชาชนมีความเป็นห่วงเรื่องสวัสดิภาพของตัวเอง ความไม่เชื่อมั่นใน

เจ้าหน้าที่รัฐ ดังนั้น จึงเหลือแต่การสืบสวนสอบสวน พิสูจน์ข้อเท็จจริงด้วยกระบวนการทางนิติวิทยาศาสตร์ หรือพิสูจน์หลักฐานจากวัตถุพยานที่เก็บรวบรวมจากสถานที่เกิดเหตุเป็นสำคัญ ดังนั้น ธรรมชาติของจึงถือเป็นเครื่องมือที่สำคัญอย่างยิ่งในการจะยึดถือเป็นหลักในการปฏิบัติของหน่วยงานเพราะจะทำให้ได้รับความน่าเชื่อถือ ศรัทธา จากประชาชนและสามารถทำให้เกิดความยุติธรรมกับประชาชนได้ ซึ่งคนภายนอกหรือหน่วยงานภายนอกย่อมมีความเห็นที่แตกต่าง มีความไม่เชื่อใจเพราะขั้นตอนการทำงานต่างๆของเจ้าหน้าที่พิสูจน์หลักฐานตำรวจเป็นอย่างไรเพราะหลักฐานที่แนบสำนวนคดีอาจจะไม่โปร่งใส ขาดความเชื่อมั่นกลัวว่าเจ้าหน้าที่จะช่วยเหลือคนที่ผิดให้พ้นผิดได้ตามแนวความคิดของคนทั่วไป

จากการศึกษา การบริหารงานแบบธรรมาภิบาลในงานพิสูจน์หลักฐานจังหวัดมหาสารคามของพนักงานสอบสวน ในภาพรวมด้านบุคลากร พบว่า ผู้ปฏิบัติงานมีความเชื่อมั่นค่อนข้างมาก ทั้งนี้ ผู้ปฏิบัติงานมีความเชื่อมั่นว่าบุคลากรมีความสามารถในการติดต่อประสานงานกับบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมากที่สุด ความรู้ความสามารถในทางวิชาการของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน ทักษะและความเชี่ยวชาญในการใช้เครื่องมือในการพิสูจน์หลักฐานแต่ละประเภท ความสามารถในการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างถูกต้อง และความสามารถในการให้คำแนะนำและตอบประเด็นคำถามกับเจ้าหน้าที่หรือหน่วยงาน ทั้งนี้ เนื่องจากบุคลากรที่ทำหน้าที่ในการพิสูจน์หลักฐานได้รับคัดเลือกมาจากบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ มีความเหมาะสม และผู้บังคับบัญชาส่วนใหญ่จบการศึกษาปริญญาทางด้านวิทยาศาสตร์ ซึ่งมีพื้นฐานในการใช้เครื่องมือทางวิทยาศาสตร์ตอนที่ศึกษาระดับมหาวิทยาลัยเป็นอย่างดี อีกทั้งเมื่อเข้ามาปฏิบัติงานแล้ว มีการจัดการศึกษาอบรมทั้งในและต่างประเทศจาก

ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านตามหลักสูตรต่างๆ และต้องผ่านการทดสอบการปฏิบัติงานก่อนที่จะปฏิบัติหน้าที่จริง ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีจำนวนบุคลากรที่ปฏิบัติงานให้เพียงพอกับปริมาณคดีหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในพื้นที่รับผิดชอบ และมีการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในหน่วยงานอย่างสม่ำเสมอ
2. ควรเปิดโอกาสให้ภาคส่วนต่างๆ โดยเฉพาะภาคประชาชน ได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานพิสูจน์หลักฐานของตำรวจ

6. บทสรุป

จากการศึกษาตามวัตถุประสงค์สามารถสรุปได้ดังนี้ 1. ความเชื่อมั่นในงานพิสูจน์หลักฐานของตำรวจ พิสูจน์หลักฐานจังหวัดมหาสารคาม พบว่าพนักงานสอบสวนมีความเชื่อมั่นค่อนข้างมากในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านบุคลากร โดยเฉพาะมีความเชื่อมั่นในด้านความสามารถในการติดต่อประสานงานกับบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ความรู้ความสามารถในทางวิชาการของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน ด้านการปฏิบัติงาน โดยมีความเชื่อมั่นในด้านการควบคุม ตรวจสอบ และบำรุงรักษาอุปกรณ์ และเครื่องมือทางวิทยาศาสตร์ให้สามารถใช้งานได้ตามมาตรฐานและการจัดทำรายงานการตรวจพิสูจน์ เป็นไปตามหลักวิชาการเป็นความลับ การตรวจสถานที่เกิดเหตุในคดีต่างๆ และการเก็บรวบรวมพยานหลักฐาน ร่องรอยในสถานที่เกิดเหตุ เป็นไปตามหลักวิชาและยึดมาตรฐานสากล และในด้านเครื่องมือ อุปกรณ์ เครื่องใช้ในงานพิสูจน์หลักฐาน ที่มีมาตรฐาน ความทันสมัยของเครื่องมืออุปกรณ์ที่สามารถใช้ทำงานกับเหตุการณ์สถานการณ์ได้ ความเพียงพอ ครบถ้วนของอุปกรณ์เครื่องใช้ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน 2. การมีธรรมาภิบาลในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

ผู้ปฏิบัติงานด้านพิสูจน์หลักฐานตำรวจ พิสูจน์หลักฐานจังหวัดมหาสารคาม พบว่า พนักงานสอบสวนมีความคิดเห็นการดำเนินงานมีธรรมาภิบาลค่อนข้างมาก โดยเฉพาะหลักความรับผิดชอบ หลักความคุ้มค่า หลักความร่วมมือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม และหลักความโปร่งใส ตามลำดับ 3. พนักงานสอบสวนที่ใช้พิสูจน์หลักฐานตำรวจ พิสูจน์หลักฐานจังหวัดมหาสารคาม ได้เสนอแนะเกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการทำงานด้านพิสูจน์หลักฐานตำรวจเพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นและยอมรับต่อสาธารณชน คือ ควรเพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่ให้เพียงพอ ควรมีการจัดการฝึกอบรมให้กับเจ้าหน้าที่เพื่อเป็นการพัฒนาทักษะในการปฏิบัติให้มากยิ่งขึ้น และมีการนำผู้เชี่ยวชาญมาจัดฝึกอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่อยู่ตลอดเวลา ควรมีการเพิ่มอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ให้เพียงพอและทันสมัยต่อสภาพเหตุการณ์ในปัจจุบัน

7. กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์ที่ศึกษาได้ด้วยดีนั้น เนื่องจากได้รับความอนุเคราะห์จากหลายฝ่าย ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ดร.หรรณ ชูเพ็ญ อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาอิสระ ที่ได้กรุณาให้ความรู้ คำแนะนำ ตรวจสอบและแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ตั้งแต่ต้นจนสำเร็จเรียบร้อย ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ คณะวิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่นทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้แก่ผู้ศึกษา จนสามารถนำความรู้ที่ได้รับมานั้นมาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อหน้าที่การงานและสังคมต่อไป

ขอบคุณพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรในจังหวัดมหาสารคามทุกท่าน ที่ได้กรุณาให้ข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้และขอขอบคุณ พันตำรวจโท พิทักษ์ วิริยะ หัวหน้าพิสูจน์หลักฐานจังหวัดมหาสารคามที่

กรุณาให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกใน
ครั้งนี้

8. เอกสารอ้างอิง

พระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการสำนักงานตำรวจ

แห่งชาติ พ.ศ. 2552 [ระบบออนไลน์].

แหล่งที่มา <http://law.longdo.com/>

ศาลรัฐธรรมนูญ. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

พุทธศักราช 2550. [ระบบออนไลน์]. แหล่ง

ที่มา <http://www.constitutionalcourt.or.th/>

(9 สิงหาคม 2533).

อานันท์ ปันยารชุน. 2542. มุมมองนายอานันท์.

กรุงเทพฯ : มติชน.